

שליחות המל"ח היא חובת הכל כולל תלמידי שאר הישיבות ובעלי-בתים

א. הרי יש צורך לחזור ולפרש כל דבר שוב, ובפרט כשמדובר בקדשים — אשר כמחז"ל "שנה עליו הכתוב — לעכב"¹ — מדובר הרי בבחורי ישיבה, העוסקים בתורה, שכל אחד אצל עצמו חשוב כ"קדשים" או (עכ"פ) כ"קדשים קלים", ממילא יש צורך לחזור ולומר שתביעת הרבי² שבני הישיבות יסעו בזמני חופש הקיץ להרבצת התורה והחזקת היהדות למקומות אחרים או אפילו באותן ערים עצמם, העיקר: שיצאו מד' אמותיהם ופיצו תורה ויהדות — תביעה זו מופנית היתה לא רק כלפי תלמידי ישיבותיו, אלא הדבר שייך גם לתלמידי שאר הישיבות.

אם יש צורך לקבל על כך רשות (מהנהלת הישיבה) הרי זה כבר ענינם, אם יבקשו רשות מסתמא יקבלו — בקל וחומר: שהרי נותנים רשות לנסוע ל"קעמפ" (מחנה קיץ) למשך ששה-שמונה שבועות, ומכל-שכן שיתנו רשות לנסוע לשבועיים-שלושה ל"הבריא" יהודים ברוחניות, וממילא ייעשו הם בריאים בגשמיות.

ב. אלא מאי? קיימת הרי הקושיא "תורה מה תהא עליה"³, מה יהי עם הגמרא הרמב"ם והפוסקים במשך אותן שבועות?

ובכן, ראשית, לא כולם נוסעים בפעם-אחת, נשארים הרי "אנשי מעמד" שילמדו גם עבורם.

ושנית, גם באותם מקומות (אליהם נוסעים) אפשר ללמוד קצת, אלא שאין זה באותו ריבוי כבהיותם בישיבה, וגם לא באותו עיון. אך ללמוד "פרק אחד שחרית ופרק אחד ערבית"⁴ — ובפרט כפי ביאור החסידות⁵ שה"פרק אחד" "לוקח" אותו ופועל בו שענין התורה יחדור בכל מציאותו כך שכל רגע מהיום יהיה חדור ב"פרק אחד" — דבר זה אפשרי גם כאשר הוא נמצא בדרך.

וכשם שבנאמר "ודכרת כם בשבתך בביתך"⁶ — מתכוונים בודאי אליו, כך גם בנאמר (בהמשכו של אותו פסוק) "ובלכתך בדרך" — יש לשער — שכן

מזכיר המעשה

(1) יומא נא, ב. וראה תוד"ה ואם — מנחות לח, א. יד מלאכי כלל תרי"ח. ועייג"כ לקח טוב (להר"י ענגיל) כלל ה.

(2) ראה אגרות-קודש אדמו"ר מוהרי"צ ח"ט ע' תמו ואילך. ח"י ע' קסה.

(3) ל' חז"ל — נזיר נ, א. קידושין סו, א. אסת"ר ז, יח.

(4) מנחות צט, ב. הל' ת"ת לאדה"ו פ"ג ה"ד.

(5) "היום יום" — י"א אלול. לקו"ש ח"א ע' 169.

(6) ואתחנן ו, ז.

זה הווי היקש וסמוכים, ובמשנה תורה דרשינן סמוכים לדברי הכל⁷ — שהכוונה אליו, שגם אצלו שייך לימוד התורה בהיותו בדרך*⁷.

— אך בלימוד התורה בלבד לא די, שהרי כל האומר אין לי אלא תורה אפילו תורה אין לו⁸, אלא צריך שיהא גם ענין הגמ"ח⁹ ואהבת ישראל — לקרב את לבם של ישראל לאביהם שבשמים.

ג. בכל הנאמר לעיל — אודות חובתם של בני תורה ותלמידי ישיבות לנצל מספר שבועות לקרב בני ישראל לאביהם שבשמים — אין הכוונה לפטור בעלי עסקים מכך, גם עליהם מוטלת חובה זו.

ואדרבה: כיון שהם מחפשים ועסוקים בפרנסה גשמיית, עליהם לעסוק בזמן זה גם בפרנסה רוחנית — לקרב את לבם של ישראל לאביהם שבשמים — וכך יתברכו גם בפרנסתם בגשמיות.

— ומה שדובר אודות חובת תלמידי הישיבות בעבודה זו — הרי זה, להדגיש שגם הם — תלמידי הישיבות — מחוייבים בכך!

שכן, תלמידי הישיבות עלולים לטעות ולחשוב, כי כיון שהם עסוקים בתורה עצמה, פטורים הם מעבודה זו, שהרי (לדבריהם) זו מצוה שאפשר לעשותה ע"י אחרים¹⁰, ולכך, צריכים הם לדעת שעליהם לעסוק בכך בשביל עצמם:

כדי שתורתו תהיה בשלימות, דרוש שיעסוק בגמ"ח, ואזי — כאשר עושים צדקה בגשמיות, ובפרט כאשר מעמידים יהודי בקרן אורה — זו תורה¹¹ — יקויים מה שכותב אדמו"ר הזקן עה"פ¹² צדקה תרומם גוי "נעשה מוחו ולבו זכים אלף פעמים ככה"¹³, וכאשר יחזור לישיבה, יצליח בלימוד התורה אלף פעמים ככה.

— ובלקו"ת¹⁴ לג"פ מוסיף אדמו"ר מוהר"ש בהגהה שבצדקה הכוונה, לחם לרעבים ומים לצמאים, תורה נמשלה ללחם, ומים נמשלו למצוות, הרי אכילה ושתייה —

(7) ברכות כא, ב.

(7*) ראה הל' ת"ת לאדה"ז פ"ג ה"ו.

(8) יבמות קט, ב.

(9) לקו"ת ויקרא ה, א. וראה לקו"ת ראה כג, ג. ולהעיר מיבמות קה, א. אגה"ק ס"ה.

(10) ראה מו"ק ט, א. הל' ת"ת לאדה"ז פ"ד ה"ג.

(11) ראה מגילה טז, ב.

(12) משלי יד, לד.

(13) תו"א ר"פ בראשית א, ב.

(14) ראה לקו"ת לג"פ (נג, א. נדפס באוה"ת בראשית כרך ו תתרכו, ב ואילך) שאינו לשון

"גזומא" כ"א אלף ממש.

ובמילא מוכן, שלא זו בלבד שאין זה איבוד זמן, אלא אדרבה, ע"י כך תהא הצלחה מופלגה בלימוד התורה, שהוא יבין ו"יקלוט" את הענינים אותם ילמד לאמיתתם ולבוריים.

ד. אודות אלו ענינים יש לדבר במקומות אליהם נוסעים? — הרי, לא כל האנשים שוים¹⁵ ולא כל המקומות שוים, אך תכלית כל הדיבורים צריכה להיות — תוספת ביראת שמים.

וכאשר עושים עבודה זו שלא על מנת לקבל פרס¹⁶, לא עוה"ז ולא עוה"ב כ"אם לבצע רצונו ית', שזו הרי התכלית כמאחז"ל¹⁷: אני (לא¹⁸) נבראתי (אלא¹⁸) לשמש את קוני, אז כבר יראה הקב"ה את הדרך, באיזה אופן — ואודות אלו ענינים — לדבר, ויתן הצלחה בעבודה למעלה מן הטבע, וכפי שהרבי מבאר במאמר¹⁹ — בטבע גופא.

משיחת י"ב תמוז תשי"א
רשימת השומעים

(15) ראה ברכות נח, רע"א. סנהדרין לח, א. ועוד.

(16) ראה אבות פ"א מ"ג. ע"ז יט, א.

(17) משנה וברייתא סיום מס' קידושין.

(19) כ"ה בכת"י וטיקן (ירושלים תשל"ד) מס' 111. וכן הובא במלאכת שלמה למשנה קידושין שם. וראה יל"ש ישעי' רמז רעו.

השליחות היא לטובת הנוסעים בגשמיות וברוחניות

...וכן הוא בנוגע לנסיעתכם:

ענין הנסיעות בכלל אינו ע"פ שכל, אפי" ע"פ שכל דקדושה. אם כחור יעשה חשבון ע"פ שכל, ימצא בודאי שדוקא בהיותו בישיבה, או אפילו בבית, יוכל להוסיף יותר בלימוד התורה קיום המצוות ועבודת התפלה מאשר בנסיעתו בדרך.

ואעפ"כ דורשים ממנו: "לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך"¹ — "צא" מהמסקנות השכליות שלך "צא" מהרצונות שלך (שהרי רצונו של כאו"א הוא² להוסיף בתומ"צ). ולאן — "אל הארץ אשר אראך".

צא לעיירה והבא לשם אימרה "טרי" של דברי תורה, ואימרה "מחממת"

(1) ל' הכתוב — לך יב, א. וראה לקו"ש ח"א פ' לך ע' 15 ואילך (והיא תחילת שיחה זו) פרטי המדריגות שבזה.

(2) ראה רמב"ם ספ"ב מהל' גירושין.